

نام و نام خانوادگی :		باسمه تعالی وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان مدیریت آموزش و پرورش	نام درس : فارسی ۱	
نام کلاس:	پایه: دهم		مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	تاریخ امتحان :
رشته : تجربی و ریاضی			سال تحصیلی:	نوبت امتحان : نیمسال اول (دی ماه)
تعداد صفحات: ۴			نام دبیر:	ساعت شروع :
			نمره به عدد :	نمره به حروف:

ردیف	بارم	
۱	۱	قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) زین <u>نمط</u> آن مست شده از غرور ب) این بوم <u>محنت</u> از پی آن کند خراب. پ) در او چندین <u>طرب</u> بود ت) قیاس کند که مرا <u>اهلیت</u> چیست
۲	۵/۱	واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) معلم که از (مخمصه – مخمسه) رسته بود. ب) عزمت (ظامن-ضامن) جهان شد
۳	۱	در شعر و نثر زیر، واژه های نادرست را بیابید و درست آن را در جای مشخص شده، بنویسید. الف) چون از در در رفتیم بر پا خواستند چندان که ما داخل شدیم. ب) شفق آیین دار نجابت و فلق مهرابی که تو در آن نماز صبح شهادت گزارده ای. پ) مثل قرآن مثل آب روان است در آب حیاط تن ها بود. ت) دست معلم از وغب حیوان جاری شد. الف) ب) پ) ت).....
۴	۱	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. <u>بادی</u> که در <u>زمانه</u> <u>بسی</u> <u>شمع</u> ها <u>بکشت</u>
۵	۰/۷۵	در گروه اسمی «این نویسنده بزرگ» هسته و وابسته ها را مشخص کنید.

۶	واژه ای مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. الف) شوخ از خود باز کنیم ب) ما به مجلس وزیر شدیم	۱
۷	در بیت زیر یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید. قطره باران که در افتد به خاک زو بدمد بس گوهر تابناک	۰/۵
۸	در عبارت زیر یک واژه ی دو تلفظی بیابید. قرآن مانند است به بهشت جاودان	۰/۵
۹	نقش ضمیر «ش» مصراع زیر چیست؟ خدایش در همه حال از بلا ننگه دارد.	۰/۲۵
۱۰	تفاوت معنایی فعل «کشت» را مشخص کنید الف) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت ب) بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت گفتا تو بندگی کن کاو بنده پرور آید هم بر چراغدان شما نیز بگذرد	۱
۱۱	قلمرو ادبی در بیت زیر آرایه ی ادبی درست را بنویسید. چو سرو از راستی بر زد علم را ندید اندر جهان تاراج غم را	۰/۵
۱۲	معنی کنایی مصراعهای زیر را بنویسید. الف) پی بردیم راه دست خودش هم نیست ب) دست تنگ بود و وسعتی نداشت	۱
۱۳	یک استعاره را در بیت زیر بیابید و معنی آن را بنویسید. زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت ناچار کاروان شما نیز بگذرد	۱

۱۴	یک مجاز در بیت بیابید و معنی آن را بنویسید. به نام کردگار هفت افلاک که پیدا کرد آدم از کفی خاک	۰/۵
۱۵	ابیات زیر را کامل کنید. الف) گه نعره زدی بلبل گه جامه دریدی گل ب) به علی شناختم من به خدا قسم خدا را	۱
۱۶	نویسندگان آثار زیر را بنویسید. الف) الهی نامه ب) قابوس نامه ج) گوشواره عرش د) اتاق آبی	۱
۱۷	(قلمرو فکری) ۸ نمره ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بازگردانی کنید الف) فروغ رویت اندازی سوی خاک عجایب نقش ها سازی سوی خاک) ۵ / ۰ ب) خواست کزان ورطه قدم در کشد خویشتن از حادثه برتر کشد) ۱ پ) در کرامت و فراغ به پارس رسیدیم) ۵ / ۰ ث) اسب از پهلوانی خود را به کمال نشان می داد) ۵ / ۰ ج) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنم تا سختی کمان شما نیز بگذرد) ۱ د) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام هم بر حلق و دهان شما نیز بگذرد) ۵ / ۰	۴
۱۸	در عبارت « اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن » بر کدام ویژگی اخلاقی تاکید شده است؟	۰/۵
۱۹	مفهوم کلی بیت را بنویسید. گرت هواست که معشوق نکسلد پیوند نگاه دار سر رشته تا نگه دارد	۰/۵
۲۰	مفهوم عبارت زیر چیست؟ خلف صدق نیاکان هنرور خود بود.	۰/۵

۰/۵	در عبارت « قصه حال یوسف را نیکو نه از جهت حسن صورت گفت بلکه از حسن سیرت گفت » منظور چیست؟	۲۱
۰/۲۵	منظور از مصراع زیر چیست. در حضيض هم می توان عزیز بود.	۲۲
۰/۲۵	شاعر در بیت «گفت در این معرکه یکتا منم تاج سر گلبن و صحرا منم» کدام ویژگی چشمه را بیان می کند	۲۳
۰/۵	دریافت خود را از عبارت زیر بنویسید. «این فصل بدان آوردم تا مردم بدانند به شدتی که در روزگار پیش می آید نباید نالید و از فضل و رحمت خدا نباید نا امید شد»	۲۴
۰/۵	برداشت خود را از بیت زیر بنویسید. دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد موفق باشید	۲۵

پاسخنامه فارسی دهم

قلمرو زبانی

(سوال یک)

الف شیوه، روش

ب سختی، رنج

پ شادی

ت شایستگی

(سوال دو)

الف قرابت

ب ضامن

(سوال سه)

الف به پا خاستند

ب محراب

پ حیات

ت وقب

(سوال چهار)

باد نهاد

زمانه متمم

بسی قید

شمع مفعول

(سوال پنجم)

این صفت اشاره

نویسنده هسته

بزرگ صفت

سوال ششم)
الف آلودگی
رفتیم

سوال هفتم)
قطره باران ترکیب اضافی
گهر تابناک ترکیب وصفی

سوال نهم)
مفعول

سوال دهم)
الف نابود کردن
ب خاموش کردن

سوال یازده)
حسن تعلیل

سوال دوازده)
الف کنایه از مهارت نداشتن
ب کنایه از فقر

سوال سیزده)
کاروانسرای استعاره از دنیا
کاروان استعاره از زندگی

سوال چهارده)
هفت افلاک
مجاز از کل جهان

سوال پانزده)
جواب در کتاب

سوال شانزده)
الف سپهری
ب موسوی گرمارودی
ج عنصر المعالی
ع عطار

سوال هفده)
جواب در جزوه و کتاب

سوال هجده)
خویشتن داری

سوال نوزده)
وفا داری

سوال بیستم)
جانشین راستین اجداد هنر مند خود بود

سوال بیست و یک)
سیرت نیک بهتر از صورت نیک است

سوال بیست و دو)
بزرگی و عظمت امام حسین

سوال بیست و سه)
غرور

سوال بیست و چهار)
امیداری

سوال بیست و پنج)
دعوت به زندگی درست

موفق باشید